

Socialförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2022-02-14  
GFN/2020:1

## Gemensamma familjerättsnämndens årsredovisning 2021

### Förslag till beslut

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö tar del av årsredovisning för 2021.

### Sammanfattning

Familjerätten har under året erbjudit föräldrautbildningen Barn i föräldrars fokus (BIFF) digitalt vid fem tillfällen. BIFF är en utbildnings- och samtalsgrupp för föräldrar som lever separerade och som inte kommer överens i frågor som rör gemensamma barn och omfattar tre utbildningstillfällen. Utbildningen har utvärderats av deltagarna med väldigt goda omdömen.

Under hösten har fler handledare utbildats i Hela barn. Hela barn är en barnfokuserad samtalserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt. En samverkan kommer ske mellan familjerätt och barn- och ungdomsenhetens öppenvård för att bäst ta till vara på modellen. Hela barn kan användas både av öppenvården och i samarbetsamtal och informationssamtal.

Riksdagen har beslutat om ändringar i bland annat föräldrabalken som syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen, skapa bättre förutsättningar för att nå samförståndslösningar och stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa. Ändringen innebär bland annat:

- Att barnets rätt till information och att komma till tals tydliggörs
- Att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos socialnämnden innan de kan vända sig till domstolen
- Att en tillfällig vårdnadshavare ska kunna utses till exempel i en situation där det förekommit dödligt våld inom familjen
- Att en tidsgräns på fyra månader införs för utredningar om vårdnad, boende och umgänge

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022, medan kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Övriga lagändringar trädde i kraft den 1 juli 2021. Den lagstadgade tidsgränsen på fyra månader för utredningar om vårdnad, boende och umgänge som begärs av Tingsrätten har ännu inte inneburit någon större förändring för verksamheten då detta varit praxis för verksamheten även innan. Barnets rätt till information och delaktighet innebär att familjerätten kan samtala med barn utan föräldrars samtycke och närvaro både i utredningar och i snabbupplysningar.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2021 om ett nämndmål för gemensamma familjerättsnämnden. Målet bedöms som uppfyllt.



SOLNA STAD



Sundbybergs  
stad



EKERÖ  
KOMMUN

SID 2 (2)

Nämndens nettokostnad uppgår till 4,3 mkr vilket är i paritet med föregående år.

Nämndens nettokostnad är 0,2 mkr lägre i jämförelse med budget på grund av lägre kostnad för personal som påverkas av lägre semesterskuld (0,1 mkr) och en kortare period av vakans av personal.

### Handlingar

- Tjänsteskrivelse daterad 2022-02-14
- Årsredovisning 2021

Ann-Charlotte Fager  
Socialchef

Beslutet expedieras till:  
Sundbybergs stad  
Ekerö kommun



SOLNA STAD

# Årsredovisning 2021

---

GEMENSAM FAMILJERÄTTSNÄMND

GFN/2020:1, behandlas på den gemensamma familjerättsnämnden 2022-02-21

## Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten .....	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	6
Väsentliga personalförhållanden .....	7
Tvärsektoriella frågor .....	7
Förväntad utveckling.....	8
Konkurrensutsättning.....	9
Intern kontroll.....	9
Verksamhetsmått.....	9

## Förvaltningsberättelse

### Sammanfattning

Familjerätten har under året erbjudit föräldrautbildningen Barn i föräldrars fokus (BIFF) digitalt vid fem tillfällen. BIFF är en utbildnings- och samtalsgrupp för föräldrar som lever separerade och som inte kommer överens i frågor som rör gemensamma barn och omfattar tre utbildningstillfällen. Utbildningen har utvärderats av deltagarna med väldigt goda omdömen.

Under hösten har fler handläggare utbildats i Hela barn. Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt. En samverkan kommer ske mellan familjerätt och barn- och ungdomsenhetens öppenvård för att bäst ta till vara på modellen. Hela barn kan användas både av öppenvården och i samarbetsamtal och informationssamtal.

Riksdagen har beslutat om ändringar i bland annat föräldrabalken som syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen, skapa bättre förutsättningar för att nå samförståndslösningar och stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa. Ändringen innebär bland annat:

- Att barnets rätt till information och att komma till tals tydliggörs
- Att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos socialnämnden innan de kan vända sig till domstolen
- Att en tillfällig vårdnadshavare ska kunna utses till exempel i en situation där det förekommit dödligt våld inom familjen
- Att en tidsgräns på fyra månader införs för utredningar om vårdnad, boende och umgänge

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022, medan kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Övriga lagändringar trädde i kraft den 1 juli 2021. Den lagstadgade tidsgränsen på fyra månader för utredningar om vårdnad, boende och umgänge som begärs av Tingsrätten har ännu inte inneburit någon större förändring för verksamheten då detta varit praxis för verksamheten även innan. Barnets rätt till information och delaktighet innebär att familjerätten kan samtala med barn utan föräldrars samtycke och närvaro både i utredningar och i snabbupplysningar.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2021 om ett nämndmål för gemensamma familjerättsnämnden. Målet bedöms som uppfyllt.

Nämndens nettokostnad uppgår till 4,3 mkr vilket är i paritet med föregående år.

Nämndens nettokostnad är 0,2 mkr lägre i jämförelse med budget på grund av lägre kostnad för personal som påverkas av lägre semesterkuld (0,1 mkr) och en kortare period av vakans av personal.

### Händelser av väsentlig betydelse

Familjerätten har under året erbjudit föräldrautbildningen Barn i föräldrars fokus (BIFF) digitalt vid fem tillfällen. BIFF är en utbildnings- och samtalsgrupp för föräldrar som lever separerade och som inte kommer överens i frågor som rör gemensamma barn och omfattar tre utbildningstillfällen. Utbildningen har utvärderats av deltagarna med väldigt goda omdömen.

Familjerätten har fortsatt att använda Signs of Safety och dess verktyg i olika sammanhang i mötet med familjer och på gruppmöten. Tre handläggare har deltagit i en workshop som är direkt riktad till att arbeta med Signs of Safety i det familjerättsliga arbetet.

Under hösten har fler handläggare utbildats i Hela barn. Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt. En samverkan kommer ske mellan familjerätt och barn- och ungdomsenhetens öppenvård för att bäst ta till vara på modellen. Hela barn kan användas både av öppenvården

och i samarbetsamtal och informationssamtal.

Riksdagen har beslutat om ändringar i bland annat föräldrabalken som syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen, skapa bättre förutsättningar för att nå samförståndslösningar och stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa. Ändringen innebär bland annat:

- Att barnets rätt till information och att komma till tals tydliggörs
- Att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos socialnämnden innan de kan vända sig till domstolen
- Att en tillfällig vårdnadshavare ska kunna utses till exempel i en situation där det förekommit dödligt våld inom familjen
- Att en tidsgräns på fyra månader införs för utredningar om vårdnad, boende och umgänge

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022, medan kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Övriga lagändringar trädde i kraft den 1 juli 2021. Den lagstadgade tidsgränsen på fyra månader för utredningar om vårdnad, boende och umgänge som begärs av Tingsrätten har ännu inte inneburit någon större förändring för verksamheten då detta varit praxis för verksamheten även innan. Barnets rätt till information och delaktighet innebär att familjerätten kan samtala med barn utan föräldrars samtycke och närvaro både i utredningar och i snabbupplysningar.

I april 2021 publicerade Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) en rapport om stärkt samverkan i familjerättsliga ärenden. Detta utifrån regeringens uppdrag om att kartlägga och analysera familjerättsverksamheternas behov av stöd och förutsättningar för samverkan i familjerättsliga ärenden och identifiera framgångsfaktorer. I rapporten framkommer att behovet av stöd för samverkan är stort för familjerättsverksamheterna. Det krävs resurser och långsiktighet för implementering av samverkansarbetet. Kartläggningen visar att det är nödvändigt med ett sammanhållet stöd på nationell nivå.

Familjerätten arbetar kontinuerligt med att upprätthålla sina åtaganden i kvalitetsdeklarationen och följer uppfyllelsen genom statistik kring väntetider, intern kontroll och inkomna synpunkter och klagomål. Det finns en etablerad rutin för hantering av synpunkter och klagomål som samtliga nyanställda informeras om. Synpunkter och klagomål hanteras av närmaste chef som vid behov implementerar nya rutiner och arbetssätt utifrån identifierade brister.

## Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Verksamheten inom Solna stad bedrivs inom stadens nämnder samt i form av aktiebolag, kommunalförbund och i stiftelseform. Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för

att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

## Ansvarsområden för gemensam familjerättsnämnd

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö ger råd och stöd till separerade föräldrar och ansvarar för frågor som rör faderskap, adoption, skilsmässa, samarbetsavtal samt utredning om vårdnad, boende, och umgänge. Med den gemensamma nämnden ges bättre förutsättningar att upprätthålla och utveckla en god kvalitet.

## Mål och uppdrag


Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2021 med inriktning för 2022-2023 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

### Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:



En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

**Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.**



Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda

aktiviteter.

Antalet avtal om vårdnad, boende och umgänge har minskat något i jämförelse med föregående år, från 15 under 2020 till 11 under 2021. Antalet samarbetsamtal har även det minskat något från 245 till 202. Väntetiderna för samarbetsamtal ligger i linje med kvalitetsdeklarationen, det vill säga fyra veckor.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Familjerätten har fortsatt att utveckla användandet av digitala hjälpmedel. En utvärdering har gjorts inom arbetsgruppen och digitala verktyg kommer fortsatt att användas när det är lämpligt då det visat sig vara väldigt effektiv och uppskattat i vissa ärenden.
- Fem BIFF-grupper har erbjudits under perioden. Utvärdering av grupperna visar ett gott resultat. BIFF kommer fortsätta erbjudas både i form av fysiska och digitala möten.
- Familjerätten har under perioden fortsatt att använda Signs of Safety och dess verktyg i olika sammanhang i mötet med familjer och på gruppmöten.

## Uppdrag

Nämnden har inga uppdrag under innevarande år.

## Ekonomisk analys

### Driftredovisning

Nämndens nettokostnad uppgår till 4,3 mkr vilket är i paritet med föregående år.

Nämndens nettokostnad är 0,2 mkr lägre i jämförelse med budget på grund av lägre kostnad för personal som påverkas av lägre semesterlöneskuld (0,1mkr) och en kortare period av vakans av personal.

Resultaträkning (mkr)	2021	2020	% 21/20	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,0	0,2		-0,3	0,3	0,1	0,1
Försäljning av verksamhet	5,2	4,7		0,3	4,9	5,1	-0,1
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Intern intäkt peng (kto 39)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa intäkter</b>	<b>5,2</b>	<b>4,9</b>	<b>5,8 %</b>	<b>0,1</b>	<b>5,2</b>	<b>5,2</b>	<b>0,0</b>
Personalkostnader	-7,7	-7,4		0,2	-8,0	-8,0	-0,3
Köp av verksamhet/tjänster	-0,8	-0,7		-0,2	-0,5	-0,5	0,3
Lokalkostnader	-0,8	-0,9		0,1	-0,9	-0,9	-0,1
Kapitalkostnader	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-0,2	-0,2		0,0	-0,2	-0,2	0,0
Intern kostnad peng (kto 77)	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa kostnader</b>	<b>-9,5</b>	<b>-9,2</b>	<b>3,3 %</b>	<b>0,1</b>	<b>-9,6</b>	<b>-9,6</b>	<b>-0,1</b>
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-4,3</b>	<b>-4,3</b>	<b>0,4 %</b>	<b>0,2</b>	<b>-4,5</b>	<b>-4,5</b>	<b>-0,2</b>

### Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för nämnden har ej behövt användas under året.



Investeringsredovisning (mkr)	2021	2020	Differens 21/20	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognosavvikelse
Verksamhetens investeringar	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1

## Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver ett väl fungerande organisatoriskt och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Cheferna inom förvaltningen har en hög kunskap inom området och i samverkan med de fackliga organisationerna görs regelbundet riskbedömningar och händelseanalyser för att skapa en god arbetsmiljö. Nya chefer får en grundläggande utbildning i arbetsmiljö, utbildningen är obligatorisk.

Kompetensutveckling handlar om att rätt kompetens ska finnas på rätt plats vid rätt tidpunkt och utbildningar som kan nämnas är kriminalitet som livsstil, en tre dagars utbildning i hela barn, en barnfokuserad samtalsmodell för föräldrar i konflikt. Rekryteringsläget har varit stabilt och vid nyrekryteringar av socialsekreterare har ansökningar från sökande med erfarenhet av socialt arbete inkommit. I samband med rekryteringen framkommer det ofta att socialtjänsten i Solna har ett gott rykte. Nya chefer får en inbjudan till stadens ledarutvecklingsprogram som ger en stabil grund för ledarskapet med gemensamma verktyg för att skapa motivation och engagemang hos medarbetarna.

Sjukfrånvaron för förvaltningens medarbetare har under perioden januari – december 2021 varit 8,1 procent jämfört med 8,2 procent samma period 2020. Cheferna har verktyg, mallar och rutiner vid sjukfrånvaro för att öka frisknärvaron för våra medarbetare. Per december uppgår antalet anställda till 226 medarbetare vilket är en ökning med 7 medarbetare sedan 2020. Ökningen jämfört med föregående år beror dels på att tjänster som var vakanta föregående år har tillsatts samt projektjänster inom uppdrag psykisk hälsa.

Före årsskiftet redovisades förvaltningens resultat i medarbetarundersökningen och alla av förvaltningens medarbetare besvarade enkäten. Index i hållbart medarbetarengagemang, HME var 84,8 en ökning med 1,7 procentenheter jämfört med föregående år. Under våren kommer resultatet att diskuteras och analyseras på enheterna och handlingsplaner kommer att tas fram i bred samverkan med medarbetare.

Flera av stadens verksamheter är organiserade i gemensamma förvaltningar som stödjer flera nämnder. En av anledningarna till detta är att uppnå samordningsvinster och en mer effektiv organisation. Därför redovisas personalstatistiken i tabellen nedan för hela förvaltningen.

Periodutfall	2021	2020	Förändring
Antal anställda	226	219	7
- varav kvinnor	169	165	4
- varav män	57	54	3
Antal årsarbetare i snitt	220,2	215,4	4,8
Sjukfrånvaro, %	8,1	8,2	-0,1
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	84,8	83,1	1,7
<b>Fotnoter:</b>			
Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.			

## Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärasektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete och strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärasektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärasektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

### Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser.

Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under året.

Med anledning av den pågående pandemin har det internationella arbetet under året varit begränsat. Inga studiebesök har tagits emot och ingen studieresa inom ramen för "Nyfiken på Europa" har kunnat genomföras. Planeringen för "Nyfiken på Europa" 2022 pågår och medarbetarna har under hösten haft möjlighet att ansöka om medel för en studieresa under kommande år.

Staden är medlem i Eurocitiesnätverket som under den pågående pandemin breddat sin digitala verksamhet med konferenser och arbetsgrupper online. Eurocities har även en särskild satsning med fokus på kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring Covid-19.

## Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Likabehandlingsperspektivet genomsyrar det dagliga arbetet och ska finnas med i ärendedragning liksom i all handledning.

Med anledning av den pågående pandemin har inga utbildningar eller träffar inom likabehandlingsområdet kunnat genomföras. Fokus har istället varit att säkerställa att alla medborgare får det stöd de har rätt till även under pågående pandemi.

## Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande miljöstrategi samt nämndens mål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under perioden utifrån miljöpolicyens fokusområden.

På grund av den pågående pandemin har miljöaktiviteterna anpassats eller ställts in men förhoppningen är att under kommande år fortsätta miljöarbetet med nya tillfällen för miljöutbildning och information om miljöarbetet vid enheternas arbetsplatsträffar.

Socialförvaltningen införde i november 2020 en bilpool. Sedan bilpoolens införande har förvaltningens fordonsflotta minskats med två fordon. Arbetet med Solna stads mål om klimatneutrala transporter fortsätter genom att effektivisera och revidera rutiner kring bilpoolen och kontinuerligt se över möjligheten till fortsatt reducering av fordonsflottan.

För att främja en effektiv resursanvändning har nämndens medarbetare tillgång till miljöklassade tjänstebilar, tjänstecyklar och cykelpool. Verksamheten fortsätter även att arbeta aktivt med källsortering och ett ökat återbruk i staden, bland annat genom att vissa verksamheter erbjuder andrahandsbutiker men även genom att återbruka befintliga möbler och inventarier inom staden.

## Förväntad utveckling

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022 och kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Lagen innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos familjerätten innan de kan vända sig till domstol. Den nya lagen bedöms inledningsvis innebära en viss ökning i arbetsbelastning hos familjerätten men som allt eftersom kommer att jäsna ut sig med ett minskat inflöde senare i processen,

Reglerna om föräldraskap moderniseras. Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2022. Lagändringarna innebär bland annat att föräldraskap ska presumeras i fler fall än i dag. Det innebär bland annat att om modern vid barnets födelse är gift eller registrerad partner med en kvinna, ska kvinnan automatiskt anses som barnets förälder. Ogifta föräldrar, som är myndiga och folkbokförda i Sverige, ska ha möjlighet att efter barnets födelse digitalt bekräfta ett föräldraskap utan familjerättens medverkan. Regleringen om faderskapsundersökningar ska moderniseras i syfte att göra den tydligare och mer rättssäker.

## Konkurrensutsättning

### Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning

Nämnden har ingen egen upphandlad verksamhet.

Löpande avrop har gjorts från stadsgemensamma avtal som exempelvis kontorsmaterial och tolktjänster.

### Avtalsuppföljning

Nämnden har ingen egen upphandlad verksamhet.

### Intern kontroll

Under året har kontroller genomförts i enlighet med nämndens internkontrollplan. Resultatet har sammanställts och samtliga kontrollmoment visar goda resultat och inga avvikelser har identifierats.

### Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Verksamhet spröccer	Utredningar i enlighet med gällande riktlinjer, rutiner etc.	Kontroll av att medarbetare på familjerätten som handlägger utredningar om vårdnad, boende och umgänge känner sig trygga i gällande lagstiftning, riktlinjer och rutiner.	● Ingen eller försumbar avvikelse Ingen avvikelse har identifierats.
		Stickprov att utredningar om vårdnad, boende och umgänge följer gällande lagstiftning, riktlinjer och rutiner.	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontroll av dokumentation genom stickprov har genomförts under vår- och höstterminen. Inga avvikelser har identifierats.
	Kontinuitet för klienterna i samband med personalomsättning.	Kontroll av att de handläggare som tagit över ärende från annan handläggare fått tillräcklig överlämning och att kontinuiteten bibehålls.	● Ingen eller försumbar avvikelse Ingen avvikelse har identifierats.

## Verksamhetsmått

### Familjerättsligt

#### Antal barn där samarbetsamtal startat

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	24	18	11	20	27	24	21	24	24	14	10	29
2020	19	23	22	12	18	23	19	23	18	25	24	14
2021	24	25	9	19	14	15	18	12	22	17	11	15

#### Antal barn där upplysningar startat

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	19	18	24	15	21	10	8	33	30	23	21	27
2020	14	15	22	28	10	14	12	21	21	11	17	18
2021	17	9	22	22	13	17	12	18	11	12	16	18

#### Antal startade utredningar gällande vårdnad, umgänge eller boende

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

2019	8	6	9	3	2	10	2	2	6	6	8	5
2020	2	3	4	7	14	1	0	3	9	8	17	5
2021	10	5	3	4	8	6	0	1	4	8	1	4

### Antal pågående utredningar gällande vårdnad, umgänge eller boende

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	46	52	48	44	32	31	27	24	26	30	36	39
2020	37	34	22	25	36	29	24	26	34	39	46	41
2021	46	45	40	31	37	37	25	25	28	39	37	36

### Föräldraskap

#### Antal barn där faderskap/föräldraskap fastställts

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	98	104	107	104	93	88	96	103	92	105	99	53
2020	103	77	80	106	102	120	94	93	90	90	80	74
2021	92	91	122	127	110	102	87	99	97	74	129	66

#### Antal barn där faderskap/föräldraskapsutredningar lagts ned

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	0	0	6	1	2	6	0	0	9	11	0	0
2020	4	0	0	2	0	7	0	0	9	1	0	7
2021	0	6	0	9	0	3	0	0	9	0	0	3

### Adoption

#### Antal pågående medgivandeutredningar

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	7	6	6	6	10	10	9	8	9	7	6	6
2020	5	3	2	2	4	6	7	6	7	7	6	7
2021	7	7	6	7	7	8	7	7	7	8	7	6

#### Antal mottagna adoptivbarn från utlandet

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

### Umgängesstöd

#### Antal pågående beslut från domstol om umgängesstöd

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	28	29	26	25	23	28	27	21	25	27	21	30
2020	34	35	29	29	33	34	35	23	24	25	24	25
2021	27	29	29	27	23	25	26	25	25	25	22	22

#### Antal barn med verkställt umgängesstöd

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	10	17	19	18	16	20	19	16	17	18	17	19
2020	28	24	25	24	22	27	27	18	17	20	20	21
2021	18	20	19	14	13	12	12	10	13	14	10	8

#### Antal avslutade ärenden om umgängesstöd

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	2	3	0	0	2	1	4	1	2	3	0	0
2020	0	6	3	0	4	0	4	1	0	0	0	0
2021	0	2	2	0	0	0	0	1	1	0	1	0



SOLNA STAD



Sundbybergs  
stad



EKERÖ  
KOMMUN

SID 1 (1)

Socialförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2022-02-11  
GFN/2022:2

## Dokumenthanteringsplan för gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö

### Förslag till beslut

Familjerättsnämnden fastställer dokumenthanteringsplanen.

### Sammanfattning

Med anledning av lag (2021:530) om informationssamtal har socialförvaltningen gjort en översyn av familjerättsnämndens dokumenthanteringsplan (GFN/2011:8). Från och med den 1 mars 2022 införs krav på att föräldrar ska ha deltagit i informationssamtal innan de inleder en tvist i domstol om vårdnad, boende och umgänge. Nämnden ska efter samtalet utfärda ett intyg till förälder som har deltagit. Intygen behöver därför föras in i dokumenthanteringsplanen.

I övrigt har enbart förändringar gällande upplägg och layout genomförts.

### Handlingar

- Dokumenthanteringsplan för gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö
- Gallring och verksamhetsgrenar

Ann-Charlotte Fager  
Socialchef

Elin Nordström  
Administrativ controller

# Dokumenthanteringsplan

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna,  
Sundbyberg och Ekerö



SOLNA STAD



## Innehåll

Gemensamma familjerättsnämndens ärendehanteringssystem .....	3
Om gallring och bevarande.....	3
Om handlingar i stödsystem.....	3
Rutin för gallring av handlingar i form av e-post och SMS .....	4
Rutin för arkivläggning.....	5

**Bilaga:** Gallring och verksamhetsgrenar



## Gemensamma familjerättsnämndens ärendehanteringssystem

Lex Ärendehanteringssystem – nämndens diarium

TRESERVA familjerätt Handläggningssystem för individärenden

### Om gallring och bevarande

- Gemensamma familjerättsnämndens dokumenthanteringsplan utgår från aktuell lagstiftning och Samrådsgruppens *Bevara eller gallra? Gallringsråd nr. 5*. Gallringsråden är teknikoberoende, dvs. rekommendationerna om bevarande eller gallring är desamma oberoende av om uppgifterna finns på papper, mikrofilm eller som digitalt medium (se *Gallringsråd nr. 5, s. 7*)
- En handling får aldrig gallras om det inte finns ett gallringsbeslut. Undantag medges endast för sådana handlingar vars gallringsfrist framgår av lag. Beslut om bevarande och gallring gäller tills vidare, dvs. till dess att nytt beslut fattas.
- För vissa handlingar i personakt gäller inte huvudregeln i 12 kap. 1 § socialtjänstlagen att anteckningar och andra uppgifter ska gallras fem år efter det att sista anteckningen gjordes i akten. Se bilaga *Gallring och verksamhetsgrenar*.
- När det i dokumenthanteringsplanen anges 5 år och bevaras om födda 5, 15, 25 betyder detta att akter tillhörande personer födda dag 5, 15 eller 25 i en månad ska bevaras och skickas till centralarkivet 5 år efter det att sista anteckningen gjordes. För övriga akter inom samma handlingsslag gäller gallringsfrist 5 år. De handlingar som omhändertogs för forskning ska endast vara tillgängliga för detta syfte – de får ej vara tillgängliga för Gemensamma familjerättsnämnden.

### Om handlingar i stödsystem

Ärenden handläggs och hanteras i systemet TRESERVA familjerätt. Detta handläggningssystem är inte till för arkivering. De handlingar i TRESERVA familjerätt som ska bevaras tillförs person-/ärendeakten när ärendet avslutas i systemet. Gallring av handlingar i TRESERVA familjerätt sker i samband med gallring av person-/ärendeakt.





## Rutin för gallring av handlingar i form av e-post och SMS

Inkorg eller utkorg för e-post eller mapp för raderade e-postförsändelser får fortlöpande gallras enligt vad som anges nedan:

1. Vad avser e-postmeddelanden/SMS som inte utgör allmän handling
2. Vad avser e-postmeddelanden/SMS som utgör allmän handling men som i sin helhet överförs till annan databärare, t ex skrivits ut och diarieförts, tillförts personakt eller - vad avser allmän handling som ej åtnjuter sekretesskydd - omhändertagits för förvaring på annat lämpligt sätt
3. Vad avser e-postmeddelanden/SMS vars väsentliga innehåll antecknats i journalanteckning eller motsvarande
4. Vad avser e-postmeddelanden/SMS som utgör allmän handling för vilken diarieföringsplikt ej föreligger (se punkt 2) och som är av tillfällig eller ringa betydelse och saknar aktualitet

Som gallring räknas inte att e-postmeddelande flyttas till annan mapp i respektive användares e-postsystem. Vid överföring till annan databärare får delgallring ske avseende uppgifter som inte berör myndighetens verksamhet (privata uppgifter).



## Rutin för arkivläggning

- Respektive handläggare ansvarar för att avslutade ärenden/akter är rensade innan de skickas till familjerättsarkivet. Rensning innebär att sådana handlingar som inte ska arkiveras förstörs och är en åtgärd som ska vidtas oberoende av gallringsregler. Det som ska rensas ut är handlingar som inte tillfört ärendet sakuppgifter eller är av tillfällig betydelse. Om dessa handlingar inte rensas ut utan arkiveras blir de allmänna handlingar.
- Respektive handläggare ansvarar för att akterna gallras enligt dokumenthanteringsplanen
- Handlingar som skall levereras till centralarkivet läggs i kartong - inga pärmar får skickas. Reversal ska bifogas
- Ansvarig för ovanstående är respektive enhetschef/arkivredogörare

Frågor om arkivering och leveranser till centralarkivet besvaras av respektive kommun.

## Dokumenthanteringsplan

Nr	Handlingsslag	Data/Media	Sortering/förvaring	Bevaras/gallras	Anmärkning	Lev till CA	Medium för slutförvaring
1	Familjerättsnämndens protokoll	Papper, LEX	Bindes	Bevaras		2 år	Bevaras Svenskt arkiv 80
2	Föredragningslistor	Papper, LEX	Förvaras i pärm hos nämndsekreteraren	2 år			
3	Akter, journalanteckningar gällande personer som berör faderskap, föräldraskap och adoptioner	Familjerättsarkiv, TRESERVA familjerätt	Familjerätten	Pappersakter bevaras  Digitala akter gallras	Digitala akten i TRESERVA gallras 5 år efter sista anteckning	5 år	Bevaras
4	Domar om hemskillnad, umgängesrätt, boende som motiverar handläggning	Familjerättsarkiv	Biläggs i akten	5 år	Bevaras om födda 5, 15, 25	5 år	Bevaras
5	Domar om hemskillnad, umgängesrätt, boende m.m. som ej motiverar handläggning	Papper	Pärm, familjerätten	Gallras senast efter 1 år			
6.	Handlingar som rör ej genomförda adoptioner			5 år	Bevaras om födda 5, 15, 25	5 år	Bevaras
7	Avtal om boende, vårdnad, umgänge barn	Familjerättsarkiv, TRESERVA familjerätt	Förvaras skilt från personakt	Senast 5 år efter barnet fyllt 18 år	Bevaras om födda 5, 15, 25	5 år	Bevaras



8	Akter gällande vårdnad, boende, umgänge	Familjerättsarkiv, TRESERVA familjerätt		5 år	Bevaras om födda 5, 15, 25	5 år	Bevaras
9	Inkomna och utgående handlingar av tillfällig betydelse och/eller rutinmässig karaktär	Papper	Pärm	Vid inaktualitet			
10	Intyg om informationssamtal	Papper	Pärm	Vid inaktualitet, senast efter 1,5 år			



## Gallring och verksamhetsgrenar

Detta underlag utgör ett komplement till dokumenthanteringsplanen.

### Personakter hos gemensamma familjerättsnämnden

Enligt huvudregeln i 12 kap. 1 § SoL ska anteckningar och andra uppgifter i en personakt hos socialnämnd gallras fem år efter det att sista anteckningen gjordes i akten. Av samma bestämmelse framgår dock att uppgifterna inte får gallras så länge uppgifter om samma person finns kvar i en sammanställning av personuppgifter, dvs. ett register, hos nämnden.

Uppgifter i ett register ska enligt 12 kap. 1 § andra stycket SoL gallras fem år efter det att de förhållanden som uppgifterna avser har upphört.

Gallring som sker med stöd av ovan redovisade bestämmelser ska vara avslutad senast kalenderåret efter det att gallringsskyldigheten inträdde. Detta framgår av 12 kap. 1 § tredje stycket SoL.

I de fall handlingar om en och samma person finns i mer än en akt *inom samma myndighet och samma verksamhetsgren* bör gallringen av dessa samordnas så att den verkställs fem år efter senaste anteckningen i den senast aktuella akten. Om socialtjänsten är organiserad i flera nämnder är det viktigt att varje nämnd räknar gallringstiden utifrån kontakten med den egna nämnden.

### Undantag från huvudregeln

#### Bevarande i individens intresse

Av främst rättssäkerhetsskäl men också för att vissa personer ska ha möjlighet att ta reda på sitt biologiska och sociala ursprung får vissa handlingar inte gallras med stöd av bestämmelserna i 12 kap. 1 § SoL. Vilka undantag som gäller framgår av 12 kap. 2 § SoL.

Det gäller handlingar som har kommit in eller upprättats i samband med:

- utredning om faderskap eller föräldraskap
- utredning om adoption



- att en underårig har placerats eller tagits emot i ett hem för vård eller boende, i ett familjehem eller i ett annat enskilt hem som inte tillhör någon av föräldrarna eller någon annan som har vårdnaden om honom.
- Vidare gäller att avtal om vårdnad, boende och umgänge som godkänts av socialnämnden inte får gallras förrän barnet har fyllt 18 år.

### **Handlingar som ska bevaras för forskningens behov**

Ytterligare ett undantag från gallringsplikten gäller handlingar som ska bevaras med hänsyn till forskningens behov. Det gäller dels handlingar i ett representativt urval av kommuner, dels handlingar beträffande ett representativt urval av personer i övriga kommuner. I 7 kap. 2 § socialtjänstförordningen, SoF, anges vilka kommuner som omfattas av undantaget. Det gäller kommunerna i Östergötlands, Gotlands och Västernorrlands län samt Göteborgs kommun. Övriga kommuner ska bevara handlingar som avser personer födda den femte, femtonde och tjugofemte i varje månad.

## **Dataskyddsförordningens (GDPR) grundläggande principer**

### **Lagringsminimering**

En av principer i GDPR som ska genomsyra all personuppgiftsbehandling är *Lagringsminimering.*

Vi får bara spara personuppgifter så länge som de behövs för ändamålet med personuppgiftsbehandlingen.

SoL PUL (Lag om behandling av Personuppgifter inom socialtjänsten) är kompatibel med GDPR. Den enskilde kan inte motsätta sig registreringen. Man kan här istället jämföra den grundläggande principen om lagringsminimering med motsvarande bestämmelserna om gallring av personakter hos socialnämnden i SoL.



När personuppgifter inte längre behövs för ändamålet ska vi enligt GDPR radera eller avidentifiera dem. Vi har dock att förhålla oss till SoL och det som framgår i gallringsbestämmelserna där, samt att det finns vissa undantag från huvudregeln som avser bevarande.

### **Arkivera**

Det kan också enligt GDPR vara tillåtet att lagra personuppgifter, efter att det ursprungliga ändamålet slutar att vara aktuellt, om det endast sker för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

### **Gemensamma familjerättsnämnden**

Vi har i vår verksamhet avseende *personakter hos socialnämnd* att förhålla oss till dataskyddsförordningen och annan relevant nationell lagstiftning när det gäller gallring och bevarande (SoL).

Gallringen av personakter samordnas så att den verkställs fem år efter senaste anteckningen i den senast aktuella akten inom den specifika verksamhetsgrenen för nämnden.

Handlingar som är undantagna och skall bevaras för andra ändamål (se ovan) ska då inte längre finnas tillgängliga för nämnden utan ska levereras till centralarkivet och där bevaras hos den myndigheten. Gällande gallring i verksamhetssystem – detta sker samtidigt som överlämnande för bevaring. Digitala bevarandehandlingar skrivs ut och sätts i den fysiska akten som därefter överlämnas. Centralarkivet har inte digital arkivering.

### **Gallringsfrekvens**

I 12 kap. 1 § anges endast när gallring *senast* måste ske och lagrummet refererar till de uppgifter i ett specifikt ärende som ska gallras. Detta torde betyda att gallring egentligen kan ske hur ofta som helst – så länge förutsättningarna för gallring av uppgifter i ett specifikt ärende föreligger – dvs. att gallringsskyldighet har inträtt. Det innebär att gallringsarbetet kan organiseras så att det görs flera gånger under året.

## Gemensamma familjerättsnämnden

Verksamhetsgren/område	Ärendetyper	Bevarande i individens intresse	Födda 5,15,25 Bevaras för forskning
Adoption	Adoption	Utredning om adoption  <i>Om utredningen inte lett till att en adoption faktiskt har genomförts – då gäller den vanliga femårsfristen samt 5,15,25</i>	X
Fader- och föräldraskap	Fader-/ Föräldraskap	Utredning om faderskap eller föräldraskap	X
Övrigt familjerättsligt som vårdnad/boende/umgänge, upplysningar, samarbetsamtal, umgängesstöd	Familjerätt Umgängesstöd verkställighet	Avtal om vårdnad, boende och umgänge som godkänts av socialnämnden får inte gallras förrän barnet har fyllt 18 år.  <i>Det är bara avtalen som ska bevaras och de ska sparas separat – avskilt från akt.</i>	X



## **Ärende 4, 7-14**

Handlingarna publiceras ej med hänvisning till sekretesskänsligt innehåll.

Om du önskar ta del av handlingarna kontaktar du gemensamma familjerättsnämnden som gör en prövning enligt offentlighets- och sekretesslagen (OSL).